

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: w ŁODZI: Kwartalnie Mk. 24.00, Miesięczn. 8.00, Za roznośzenie 60 fen. miesięcznie. Z przes. pocztową: Kwartalnie Mk. 28.00, Miesięczn. 9.50.

Kalendarzyk: Sob. 17 I Antoniego opata, Niedz. 18 I Katedry św. Piotra, Pon. 19 I Henryka, Wt. 20 I Fabjana i Sebast.

Redakcja w Łodzi Al. Kościuszki 41. TELEFON 28.

Sobota, dnia 17 stycznia 1920 roku

Z Warszawy i z biur ogłosz. warsz. ogłoszenia do „Rozwoju” przyjmuje wyłącznie Centralne biuro ogłoszeniowe Związku prasy prowincjonalnej — Zgoda N 1 w Warszawie.

CENA OGŁOSZEN... Przed tekstem lub w tekście mk. 2.50, za tekstem 35 fen. i v. na kolumny mk. 1.25 za wiersz petitowy. Droższe ogłoszenia 15 fen. za wyraz. Komunikaty mk. 2.50. Ogłoszenia zamiejscowe 10 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarjum uważa Redakcja za bezpłatne. Można zamawiać „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha, Kiosk.

Przed zajęciem terenów polskich.

Berlin, 16 stycznia (PAT.) Gdańsk zajęty będzie przez bataliony angielskie i francuskie. Do Prus Wschodnich mają być wysłane 4 bataliony. Z wojsk przeznaczonych do obsadzenia Kwidzyna bataliony włoskie przybędą 27 do niemieckiego Ilowka, skąd udadzą się do Kwidzyna i Malborka...

w sile 2,000 przybędą do Olsztyna, Elku, Ostroldzia i Wensborga. Na pomieszczenie żołnierzy przygotowano koszary. Oficerowie będą pomieszczeni w domach prywatnych.

Toruń, 16 stycznia (PAT) Gubernator Torunia wydał następującą odezwę: „Dnia 18 stycznia przechodzi miasto Toruń w posiadanie Polaków...

Dnia 13 bm. przybył do Olsztyna angielski pułkownik Bennet i odbył z miejscowymi władzami dłuższą konferencję.

RESTAURACJA PRZY HOTELU POLSKIM

Poleca w sobotę, 17 i w niedzielę, 18 stycznia ŚNIADANIE 191-4 WIEPRZOWINA Z KOTŁA po południu KISZKI wszelkiego rodzaju. Bufet dobrze zaopatrzony. :: Kuchnia pierwszorzędna. :: Trunki krajowe i zagraniczne. KONCERT. Codziennie KONCERTE

co rolę tu uprawiał i uprawia od czasów piastowych... Nie pokonała go moc krzyżacka, nie wypędziła prawa wyjątkowe... Jak dąb mocarny co głęboko w swą głębię wrósł korzeniami...

Ziemie te wracają do Polski, i teraz już — na zawsze.

Dzień wyzwolenia G. Śląska od Niemców zbliża się!

Wojska pruskie opuszczają już obszar pleb ścytowy.

Paryż, 16 stycznia. (PAT.) Z Opola donoszą, że przybył tam francuski pułkownik Tomas i porucznik angielski Weyrish, którzy natychmiast rozpoczęli rokowania z prezydentem regencji w sprawie zajęcia Górnego Śląska przez wojska ententy...

Nauen, 16 stycznia. (PAT.) Obsadzenie G. Śląska nastąpi przed 20 stycznia. Pierwsze wkroczą wojska francuskie. Podział wojsk koalicyjnych nie jest jeszcze bliżej znany.

Tryumf sprawiedliwości dziejowej.

Jutro wojska nasze rozpoczną obejmowanie terenów, przyznanych Polsce traktatem. Z dwóch stron wyruszą oddziały polskie pod wodzą gen. Hallera i Michałisza, aby wziąć w posiadanie Rzeczypospolitej zdradziecko i brutalnie wydarte jej ogni ziemie.

zawsze pozornym tylko jest tryumf pięści nad duchem. Lud polski przywarł do swej głębi rodzimej, którą chciano mu wydrzeć i ze swej ziemi zeprchnąć się nie pozwolił. A mowę, za którą cierpiał, ukochał tem więcej i tem goręcej... I przetrwał.

Presz z próżniactwem!

Skutki ograniczenia pracy na wsi. W „Orędowniku” poznańskim znajdujemy szereg ciekawych uwag odnośnie skutków ograniczenia godzin pracy w rolnictwie: Ponieważ podajemy najcharakterystyczniejsze z nich. Jak wrasne skutki pociągnęło za sobą ograniczenie czasu pracy na roli, to dziś chyba wszyscy dostatecznie widzimy.

ca! To tylko naród, który dużo i pilnie pracuje, stanie się wielkim i potężnym.

Tylko tam zapanuje dobrobyt i bogactwo, którego zapewne i my chcemy. A naród który się leni i mało pracuje, musi popaść w biedę i nędzę!

KRONIKA.

— Podwyżki płac dla urzędników państwa

Na wczorajszym posiedzeniu Rada ministrów uchwaliła podwyżkę płac dla urzędników państwa... od 50 — 100% dotychczasowych poborów.

— Nabożeństwo dla żołnierzy ewangelików.

W nadchodzącą niedzielę, dn. 18 stycznia, o godz. 8 1/2, rano, w kościele św. Trójcy, naczelny kapelan wyznania ewangelicko augsburskiego Wojsk Polskich, ks. senior Ryszard Paške, (dawniejszy pastor w Kole, wysłany do obozu jeńców przez władze niemieckie, znany też w Łodzi z pracy pedagogicznej), odprowadzi nabożeństwo (ocelowanie w języku polskim) dla żołnierzy wyznania ewangelickiego.

— Etaty urzędników.

a) W sobotę odbędzie się posiedzenie Prezydium Rady miejskiej i Magistratu w sprawie określenia maksymalnych etatów wynagrodzenia urzędników.

— Rozdawnictwo przedmiotów gospodarczych dla dzieci.

a) z dniem 19 b. m., w składnicy pomocy naukowych (Piórkowska 61) wydawane będą dla szkół miejskich przedmioty gospodarcze oraz mydło dla kąpielni, w porządku następującym: dnia 19 stycznia szkoła nr. 1 do 30; dn. 20 b. m. od Nr. 31 do 60, dn. 21 b. m. od Nr. 61 do 90, d. 22 b. m. od Nr. 91 do 130, d. 23 b. m. od Nr. 131 do 159.

Rozdawnictwo odbywać się będzie od g. 3 do 5-ej po południu.

— O równoważniki gruntowe dla nauczycielstwa.

a) W sprawie wypłacenia nauczycielstwa i zw. równoważnika gruntowego, Rada szkolna okręgowa postanowiła: 1) wystąpić z przedstawieniem do ministerjum W. R. i O. P. z oświadczeniem, iż miasto skutkiem braku gruntu, nauczycielstwa ziemią obdźwile nie może, wobec czego równoważnik będzie musiał wypłacić ministerjum; 2) do czasu przejęcia wypłaty rzeczowego równoważnika przez państwo, prosi magistrat, aby uskuteczniał to wypłacanie.

— Dla przyjęcia nauczycieli górnoślązków.

a) W lokalu Tow. Krajoznawczego (Aleja Kościuszki 17) odbyły się posiedzenia członków wybranych ad hoc Komisji, mających na celu zajęcie się sprawą przyjęcia w Łodzi 20-tu nauczycieli z Górnego Śląska. Komisja pedagogiczna, pod przewodnictwem p. J. Czeraszewicza omawiała szczegóły programu projektowanych kursów, który ma być ostatecznie zdecydowany na zebraniu w tygodniu przyszłym.

Sekcja gospodarczo-towarzyska postanowiła przystąpić do urządzenia bursy i w tym celu uproszeni członkowie zajmą się wyszukaniem odpowiedniego lokalu, zgromadzeniem potrzebnej ilości i założenia własnej kuchni.

W zapowiedzianym w przyszłym tygodniu zebraniu weźmie udział delegat Rady Ludowej z Poznania, który ustali ostateczny termin przyjęcia nauczycieli górnoślązków.

— Skup zboża pozakontyngentowego.

a) Na skutek otrzymanego zezwolenia ministerjum aprobowacji w sprawie zakupu zboża pozakontyngentowego. Wydział zaprowiantowania miasta Łodzi, na ostatnim posiedzeniu uchwalił poczynić energiczne kroki w celu szybkiego skupu większych ilości zboża. Dla zrealizowania tego postanowienia Wydział wydelegował urzędników-rzeczoznawców wspólnie z radnymi do różnych powiatów, upoważniając ich do zawierania odpowiednich umów na terminowe dostawy zboża pozakontyngentowego.

W tym Wydziału zaprowiantowania w Sieradzu zawarto już umowę jedną z firm tamtejszych na dostawę 1000 metów kub. kaszy jęczmiennej. Prekluzyjny termin dostawy wyznaczono do 1 kwietnia r. b.

Strajkowe knowania komunistów.

Przedstawiciele wywrotowców grożą walkami bratobójczymi.

a) Wczora, u inspektora pracy, p. Załuskiego, zapowiedziano konferencję z udziałem przedstawicieli Związku zawodowego „Praca” rady okręgowej polskich związków zawodowych, związku chrześcijańskiej demokracji, związku z ulicy Pustej, oraz przedstawicieli żydowskich związków, w celu poednania związków, aby wszelka akcja dla uzyskania podwyżek była w przyszłości podejmowana za wspólnym porozumieniem, a to dla uniknięcia rozbieżności przy opracowywaniu ogólnego cennika.

Przedstawiciele związku z ulicy Pustej (komuniści) wspólnie z przedstawicielami związków

żydowskich wywołali obstrukcję, żądając poddania rewizji obecnej umowy, zawartej pomiędzy polskimi Związkiem ni zawołowem i a Związkiem fabrykantów przemysłu bawełnianego.

Polskie Związki zawodowe kategorycznie odmówiły temu żądaniu, na co jeden z przedstawicieli rady komunistycznej z ul. Pustej wyraził się, że stanowisko zajęte przez polskie Związki zawodowe, które nie chce dopuścić do strajku—może doprowadzić do walk bratobójczych.

Widząc, że do żadnego porozumienia nie dojdzie, inspektor uznał konferencję za zerwaną.

Nocna obława na hieny spekulacyjne.

Wczorajszej nocy policja łódzka dokonała masowych aresztowań po spelunkach paskarskich.

A) Nocy wczorajszej władze policyjne i żandarmeria zarządziły obławę we wszystkich dzielnicach miasta.

Rewidowano hotele, pensjonaty, pokoje umeblowane i restauracje, w których przybywający z różnych okolic, przeważnie żydzi - paskarze do Łodzi zatrzymują się zwykle.

Paskarze ci, jak stwierdzono, poinformowani przez swych agentów wywiadowców, na podstawie udzielonych wskazówek, skupują różne artykuły i towary, aby następnie wyśrubować je z Łodzi i sprzedawać po cenach wyśrubowanych.

Dzięki tej obławie policji udało się w kilku hotelach, a zwłaszcza w restauracji hotelu „Bri-

stol” przy ul. Zawadzkiej, „Polonia” przy ulicy Dzielnej, zatrzymać liczny zastęp paskarzy, chwytając ich przy „robocie” oraz znależć różne towary przeznaczone na spekulację paskarską.

W hotelu „Polonia” między innymi aresztowano kilka osób, przy których znaleziono 70,000 gotówką w banknotach rosyjskich oraz w markach.

Od aresztowanych odebrano dowody osobiste i przeprowadzono do urzędu śledczego.

Niezależnie od paskarzy ujęto podczas obławy kilkunastu dezertersów, ukrywających się przed służbą wojskową. Tych ostatnich przeprowadzono do wydziału żandarmerji.

Krwawy napad bandycki.

Morderstwo bestjańskie dwóch kobiet i dwojga dzieci.

(Od własnego korespondenta.)

Znowu mamy do zanotowania fakt krwawego napadu bandyckiego, którego ofiarą padło kilka osób. We wsi Bosino, gminy Wierzych, pow. łęczyckiego, do mieszkania S. Michalsa wtargnęło onegdaj wieczorem kilku uzbrojonych w rewolwery bandytów, którzy grożąc zabójstwem, nie pozwolili nikomu ruszać się z miejsca, a następnie rozbili szafy, z których zrabowali 60,000 mk. gotówką oraz różne rzeczy wartości około 40,000 mk.

Niewiadomo, jakimi pobudkami kierowali

się bandyci, dość, że po rabunku bandyci dali kilkanaście strzałów, zabijając na miejscu żonę Michalsa, matkę jego oraz dwoje dzieci, z których jedno leżyło 9 miesięcy. Władze powiatowe zarządziły natychmiast energiczne dochodzenie, przyczem stwierdzono, że udział w krwawym na dzie brał jeden z mieszkańców wsi Bosino, który oddawna, paląc zemstą, wygrażał się, iż należy wyrzucić całą rodzinę Michalsów.

Osobnika tego aresztowano.

— Wakujące posady.

Przy województwach i starostwach na terenie b. Królestwa Kongresowego wakuje posady urzędników administracyjnych od XI do VII klasy płacy włącznie. Podania należy wnieść niestemplowane do wydziału personalnego ministerstwa spraw wewnętrznych w Warszawie (Nowy Świat 69).

— Węgiel dla Łodzi.

a) W dniu wczorajszym z polecenia prezydenta ministrów p. Skulskiego starszy referent kancelarii rady ministrów, p. Konopka, zawiadomił telefonicznie prezydenta Rzewskiego, iż polecono wysłać Łodzi 1,500 tonn węgla, zaś w przesyłkach do Poznania polecono wroczyć dzieć jak najtańiej idące oszczędności, uzyskane zaś w ten sposób zasady przekazać Łodzi. Komisarz ministerstwa handlu i przemysłu inż. Gross, ma otrzymać polecenie, aby z całą energią współdziałał w dostawach dla Magistratu węgla, szczególnie z tych fabryk, które obecnie nie funkcjonują z powodu braku surowców.

Prezydent Skulski oświadczył, iż przypisywanie winy w obecnym kryzysie węglowym poszczególnym jednostkom i instytucjom jest nieśluszne, gdyż obecne przesilenie węglowe daje się odczuwać w całej Europie.

— O m. k. dla Łodzi.

a) Wobec coraz bardziej zwiększających się zaległości m. k. kontyngentowej dla Łodzi, Wydział Zaprowiantowania miasta postanowił zakupić większe ilości zboża pozakontyngentowego i roślin strączkowych, celem przyśpieszenia pomocy ludności naszego miasta. Postanowiono

zawrzeć umowę z sejmikami powiatów Turckiego i Kolskiego na dostawę zboża, udzielając im awansu 300,000 mk.

Upoważniono ławnika p. Kuffanke do zakupu 10 do 15 wagonów stoniny oraz pewnych ilości oleju rzepakowego, względnie surowca służącego do wyrobu tegoż oleju.

Dostawę kartofli dla wydziału nadal szwadkują z powodu trudności komunikacyjnych i zmarznięcia ziemniaków.

— Kanalizacja a waluta.

a) Angielska firma Houston, która podjęła się sfinansowania kanalizacji Łodzi, przez swego przedstawiciela w Łodzi oświadczyła Magistratowi, iż rezygnuje z przedsiębiorstwa aż do czasu, kiedy pozmiesie się kurs naszej waluty.

— U kolejarzy.

a) Sekcja muzyczno-dramatyczna przy Związku pracowników kolejowy „Kolo Łódzkie” organizuje dziś, w sobotę 17 b. m., o godz. 8-ej wieczorem, w lokalu „Gospody” na stacji Łódź-Kalisza wieczór dramatyczny dla członków i wprowadzonych gości.

Na program złożą się: w dzieła koncertowe, śpiew solny, deklamacja, popis chóru Związku, kupiety i monologi; w części dramatycznej: „Żywy nieboszczyk” — krotkowiec i „Mąż pod stołem” — fraszka sceniczna, wyreżyserowane przez p. Cz. Gorzeńskiego. Po wyczerpaniu programu rozpoczyna się tańce.

Drugi wieczór o tym samym programie odbędzie się w dn. 24 b. m. w lokalu „Związku” przy ul. Kilińskiego 73.

— W sprawie nadużyć służbowych w Łęczycy.

a) Zamieszczona w piśmie naszym notatka o nadużyciach służbowych, uawnionych w konsystującym baonie wojskowym w Łęczycy, wymaga uzupełnienia.

Sprawcą nadużycia, sięgającego 65,000 mk jest oficer kasowy, podporucznik Furdyna, który został aresztowany.

Pogłoski o zawieszeniu Dowódcy baonu zapasowego 37-go pułku piechoty, gdzie wykryto malwersację, majora Zwonarza ani też innych oficerów nie są prawdziwe.

Jedynie kapitan Bednarczyk delegowany został przez D. O. G. do Łęczycy w celu pełnienia zastępczo obowiązków dowódcy, z powodu choroby majora Zwonarza.

Sprawę pod orucznika Furdyny przekazano prokuratorowi sądu wojskowego D. O. G.

— Za łapówkę.

a) Potieja aresztowała Majora Chanowę, zamieszkałego przy ul. Kielna 21, który wręczył posterunkowemu łapówkę, ażeby puścił go z przemycanym towarem.

— Znaczna kradzież.

a) Przybyłemu ze wsi Kobyli do Łodzi Józefowi Biernackiemu, złodzieje skradli z kieszeni palta 30 tysięcy marek gotówką.

— Echo aresztowania szajki złodziejskiej.

a) Na podstawie przeprowadzonego dochodzenia w sprawie kradzieży przędzy w składzie Eisenbraun policja aresztowała jeszcze innych członków szajki złodziejskiej, między innymi 18-letniego Stanisława Rabcję, zamieszkałego przy ul. Fabrycznej Nr. 18, który wyrókiem sądu dla nieletnich za spełnienie 5 kradzieży wysłany został do domu poprawczego, skąd uciekł i ukrywał się w norze złodziejskiej, przy ul. Żelaznej 7.

— Aresztowanie dazerterów.

a) Podczas obławy w obrębie X-go komisariatu, policja aresztowała przy ul. Nowo-Zarzewskiej 21 popisowego Abrahama Przepiórkę oraz Serafina Przybyła, okrywających się przed służbą wojskową. Przepiórkę odesłano do P. K. U.

Sprawy robotnicze.

— Porzucenie pracy.

a) W fabryce J. Warszawskiego przy ul. Przędzalnianej 16 robotnicy, dla wyrażenia protestu z powodu wydalenia jednej robotnicy, porzucili pracę, lecz nie chcieli opuścić fabryki. Interwenjowała policja. Robotnicy rozeszli się spokojnie do domu.

— Uzyskanie podwyżek.

a) Sekretariat okręgowy Polskiego Zjednoczenia zawodowego robotników chrześcijańskich w Łodzi przeprowadził ruch cennikowy w firmie „Warrant”, przy ul. Tarzowej i uzyskał następujące podwyżki: dla robotników zwyczajnych o 100%, dla stróżów dziennych, nocnych i portjera o 100%, dla magazynierów o 80%, dla woźnych o 75%.

Z WARSZAWY.

(Telefonem od własn. korespondenta).

Czterej lotnicy warszawscy: Aleks. Ziemiński, Kaz. Kamiński, Ludwik Bankowski i Wacław Lipiński, którzy byli skazani na karę śmierci za kradzież opon samochodowych i osadzeni w cytadeli — zbiegli wczoraj.

Wczoraj warszawski sąd wojenny skazał 3 szeregowców: Edwarda Grabowskiego, Władysława Suchowskiego i Ignacego Ciesielskiego — na śmierć przez rozstrzelanie za nadużycia służbowe.

W związku z sejmową uchwałą o relacji — giełda warszawska wczoraj nie notowała wcale koron. Prywatni spekulanci pacyli po 71 fen. za koronę.

Wskutek braku węgla wstrzymany został ruch na kolejkach podjazdowych.

Ks. Franciszek Radziwiłł ma objąć kierownictwo warszawskiej policji komunalnej. Obecny naczelnik, Szaciński, przechodzi na inne stanowisko.

Ks. Radziwiłł swego czasu organizował w Warszawie straż bezpieczeństwa.

Akcja wojsk naszych rozwija się planowo.

Warszawa, 16-go stycznia (PAT.) Komunikat Sztabu Generalnego wojsk polskich:

Front litewsko białoruski: Na północny wschód od Dynaburga akcja naszych i lotewskich wojsk rozwija się planowo. Pod Leplem po nieudanych wczoraj atakach nieprzyjaciel zachowywał się biernie. Na odcinku Poleskim natarli bolszewicy na nasze placówki w Mach

nowiczach i Kopańkiewiczach. Po dłuższych walkach zostały ataki krwawo dla nieprzyjaciela odparte. Wzięto kilkudziesięciu jeńców i 3 karabiny maszynowe.

Front wołyński: Ułarczki patroli wywiadowczych.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego Kuliński, pułk

W rękach Polski — losy Europy!

Paryż. Jeden z dzienników francuskich pisze: Armia bolszewicka jest obecnie najliczniejsza w Europie, jeżeli nie na całym świecie, liczy bowiem obecnie przeszło 2 miliony żołnierzy. Po rozbiciu Judenicza, Kotłaczaka i Denikina rzuca bolszewicy całą swą armię na front polski i wtedy się dopiero rozstrzygną losy Eu-

ropy, bo gdyby bolszewikom udało się pobić armię polską, to połączyliby się z Niemcami, a wówczas cała Europa stanęłaby w ogniu nowych walk. Dlatego Polska musi otrzymać poparcie Francji i Anglii muszą wziąć czynny udział w walce z bolszewikami, gdyż inaczej grozi zagłada kultury europejskiej.

Kara śmierci za łapownictwo.

Urzednicy cywilni i autonomiczni za nadużycia karani będą śmiercią.

Warszawa, 15 stycznia. Sejmowa Komisja prawnicza uchwaliła karę śmierci za łapownictwo dla urzędników państwowych.

Warszawa, 16 stycznia (PAT.) Urzednicy tak państwowi jak i też autonomiczni, mają być karani śmiercią za każde sprzeniewierzenie, oszustwo lub udział w tych czynach, bez względu na wysokość wyrządzonej państwu szkody. Również kara śmierci ma dotknąć tych urzędni-

ków, którzy za wykonywanie swych obowiązków służbowych biorą łapówkę. Ustawa przewiduje, że ten, który nakłania urzędnika do pogwałcenia obowiązków służbowych będzie bezkarnym, jeżeli przyczyni się do wykrycia zbrodni. Majątek urzędników oraz jego rodziny ulega konfiskacie na rzecz państwa.

W dyskusji ogólnej przyjęto podstawową zasadę tej ustawy.

Korona b. cara Mikołaja w Krakowie.

Znalezienie emblematów carskich u dr. Szwarca.

Kraków, 16 stycznia (PAT.) Dzienniki doniosły wczoraj, że bolszewicy przywieźli do Krakowa koronę byłego cara Mikołaja. Przeprowadzono rewizję u dr. Szwarca. Znaleziono koronę, złotą diadem, pantofelek ozdobiony drogiemi kamieniami i inne przedmioty zabytkowe.

Dotychczas nie wyjaśniono pochodzenia tych przedmiotów. Sprawa przedstawia się tajemniczo. Szwarz utrzymuje, że to są jego zbiory prywatne. — Nie jest jeszcze jednak stwierdzonem, skąd wszedł w posiadanie tych przedmiotów.

Zagadnienia polityki polskiej.

Niemcy przed ustąpieniem z ziem polskich zaczynają niszczyć instytucje państwowe, podpalili koszary wojskowe w Toruniu, wywożą rezerki zbiorów i t. d. — Bandy „grenzschützu” rozlażą się po kraju i zaczynają siać zamieszanie i panikę wśród ludności. Nawet Niemcy z utęsknieniem wyczekują przybycia Polaków.

Wielu landratów opuściło swe stanowiska, a administracja przeszła już w wielu miejscowościach i powiatach w ręce komisarzy polskich, którzy zostaną powołani przez rząd polski na stanowiska administracyjne.

Czynniki administracyjne czynią już przygotowania na powitanie Polaków. — Zdarzają się przytem momenty wzruszające. Tak np. w Toruniu i okolicy przygotowują około 30 bram tryumfalnych, a niektóre eschy, jak np. rzeźnicy i kowale toczą spór, który z nich pierwszy ma wystąpić na powitanie oczekiwanych z utęsknieniem wojsk polskich.

Do Warszawy przybyła delegacja misji rosyjskiej w Paryżu, w osobach pp. Sawinkowa i Czajkowskiego. Celem przyjazdu delegacji jest porozumienie się z rządem polskim co do najważniejszych zagadnień polityki.

Delegacja przybyła z polecenia p. Sazonowa.

Minister Wojciechowski wyjechał na obóz kraju. Będzie on w Ostrołęce, Przasnyszu, Mławie i Kolnie. Obóz trwać będzie tydzień.

Dalsze rozprawy nad projektem konstytucji w Komisji konstytucyjnej zostały wstrzymane

na życzenie rządu, który nie zajął dotychczas stanowiska co do projektu związku ze zmianami, wprowadzonymi przy tworzeniu większości sejmowej.

Dowiadujemy się ze sfer międzynarodowych, iż wiceministerstwo spraw wewnętrznych nie będzie osadzone.

Podczas pertraktacji w sprawie Galicji Wschodniej w Paryżu, jak nam donoszą, przedstawiciel Włoch zajmował bardzo przychylnie dla nas stanowisko, przemawiając za przyłączeniem Galicji Wschodniej do Polski.

Komisarz plebiscytowy dla Śląska Cieszyńskiego, poseł Zamorski, opuścił Warszawę i udał się do Cieszyna.

Przybył do Lwowa attaché armii japońskiej, kapitan sztabu generalnego Jama-Maki, który zwiedzić ma z polecenia swego rządu wschodnią Małopolkę. Kap. Jama-Maki uda się w dalszą drogę, celem zwiedzenia kopalni ropy w Borysławiu, skąd uda się do kwatery gen. Iwaszkiewicza.

Miężyznatomowa Komisja socjalistyczna, złożona z pp.: Hendersona, Longueta, Huysena, Renaudeta i Ramsaya Macdonalda postanowiła wystać komisję dla zbadania położenia Niemiec i drugą komisję, która ma się udać do Rosji i do Polski w celu zbadania sprawy socjalizacji systemem parlamentarnym i systemem sowieckim. Widocznie Polska na Zachodzie uchodzi jak Rosja, za państwo, przeprowadzające karikaturne eksperymenty społeczne, które zapoczątkują swą „śmiałość” towarzyszą, nie mającym możliwości obserwowania podobnych prób w swoich krajach.

Dalsze prace dla ustalenia pokoju.

Wręczenie warunków pokojowych delegacji węgierskiej.

Paryż, 16 stycznia (PAT.) Delegacja pokojowa węgierska zawiadomiła w poniedziałek rano na doręczony jej list, że nie zamierza odraczać terminu przyjęcia warunków pokojowych i że czuje się szczęśliwą, że przedstawiciel Stanów Zjednoczonych będzie obecnym przy wręczeniu tych warunków.

W związku z tym zaproszono delegację węgierską do Ministerstwa spraw zagranicznych,

gdzie wobec Lloyd'a George'a, Clemenceau i Nitze'go oraz przedstawiciela Stanów Zjednoczonych pana Wallace doręczono Węgom warunki pokojowe.

Dnia poprzedniego delegacja węgierska, po wręczeniu swych pełnomocnictw gen. Henrysowi, złożyła 4 noty, w których prosi o skłonienie Rumunów do wycofania się poza linię demarkacyjną.

Zaborczość czeska doszła do absurdu!

Snują plany aneksji.... Austrii.

(Od własn. koresp.)

Wiedeń, 14 stycznia. Nie mająca granic zaborczość czeska zakrzywiła parol na tak wielki łup, jakim bądź co bądź jeszcze pozostała niemiecka Austria, z której czesi postan. uczynić dla siebie formalnie państwo lenne, do czego zdążają zarówno w drodze zabiegów ekonomicznych i politycznych, jakoteż planów wojskowych.

Pierwsze usiłowania uwidoczniły się przedewszystkiem podczas pobytu kanclerza Austrii D-ra Rennera w Pradze, celem rokowań handlowych.

Dr. Renner jednak stanął wyraźnie na gruncie stosunków, stworzonych przez traktat pokojowy i odrzucił wszelką myśl politycznej, czy choćby tylko ekonomicznej federacji pomiędzy obu państwami.

Ciekawsza jest druga droga czeska do ujarznienia Austrii. Oto w politycznych kołach wie-

deńskich obiega wiadomość, że czesi starają się, a koalicja jest skłonna im to uchwalić, aby zachodnio-węgierskie terytorja, przyznane przez Konferencję Pokojową Austrii, obsadzone zostały nie przez wojska austriackie, lecz przez armię czesko-słowacką. Ma się to stać pod pozorem, że Austria sił do tego nema. w rzeczywistości jednak, aby Austrię postawić pod kuratelą czeską, dalek. ażeby Czechom ułatwić komunikację z Zagrzebiem i Połud. Słowiańszczyzną.

Jakkolwiek Konferencja Pokojowa uchwałała już wiele nieprawdopodobnych rzeczy, to orzeczenie pozwolenie jej na taką zaborczą politykę Czechów brzmi zbyt nieprawdopodobnie, a ewentualnie orzeczenie uchwały musiałyby zaprotestować i Węgry — których delegacja pokojowa znajduje się właśnie w Paryżu — i Austria i inne państwa sąsiednie, jak Rumunia i Polska.

Rząd holenderski nie wyda Wilhelma!

Wiedeń, 16 stycznia (PAT.) Rząd holenderski zawiadomił nieoficjalnie Francję, że interpelacja w Izbie w sprawie wydania cesarza Wilhelma byłaby mu nie na rękę, albowiem rząd uważa cesarza Wilhelma i jego syna za zbiegów

politycznym którym przysługuje prawo azylu. W ten sposób rząd holenderski dał do zrozumienia, że na notę wydania cesarza Wilhelma — odpowie odmownie.

Tragiczna śmierć pijanego kaprała.

Warszawa, 15 stycznia. (wł.) Wczoraj o godz. 7-ej wieców z jednej z restauracji na Podwale wyszedł mocno podchmielony żołnierz, jak się okazało później, kapral Adam Pietruszek. Wyszedłszy na ulicę P. wydobyl rewolwer i zaczął strzelać na oślep. Strzały usłyszał patrol przechodzący ulicą Kapitulną i skierował się na Podwale, gdzie przed domem 14 spotkał strzelającego. Jeden z żołnierzy patrolu i przechodzący przypadkowo podkomisarz z powiatu p. Simon, zarządzili od P. oddania broni. Ten w pierwszej chwili rewolwer oddał jakiejś młodej

kobiecie, która wpadła do bramy. Gdy żołnierze z patrolu udali się za kobietą, by jej odebrać broń, Pietruszek skoczył pierwszy i schwywszy rewolwer, skierował go do patrolu. Padły dwa strzały i Pietruszek padł na ziemię, ugodzony kulą w płuco. Ranny przed przybyciem Pogotowia z narł. Pietruszek, jak opowiadają okoliczni mieszkańcy, zmarł z awanturycznego usposobienia, po za tem zajmował się „pośrednictwem" w nabywaniu wódek w sklepach monopolowych.

Marka idzie w górę.

Gdańsk, 16 stycznia (PAT.) W dniu dzisiejszym kurs marki polskiej doszedł tutaj do 80 fenigów. W Berlinie za markę okupacyjną płać 60 fenigów, zaś za marki nowe rządu polskiego 68 fen.

Wstrzymanie ruchu kolejowego do 31 stycznia.

Warszawa, 16 stycznia. (PAT.) Ze sterania odajnych komunikacji, że ruch osobowy na kolejach polskich wstrzymany zostanie do 31 stycznia r. b. włącznie. Osobom wojskowym, znajdującym się w chwili obecnej na urlopie przedłuża się urlop automatycznie, gdzie są, do 31 stycznia r. b.

Z dniem 16 bm. wydawanie urlopów zostanie wstrzymane aż do końca bieżącego miesiąca.

Pożar gaśnie.

Wiedeń, 16 stycznia. (PAT.) „Neue Freie Presse" stwierdza w telegramie z Berlina, że

agitacja socjalistów i komunistów, celem wywołania strajku generalnego zupełnie się nie powiodła.

Spokój.

Wiedeń, 16 stycznia (PAT.) Dziś panuje w Berlinie spokój.

Brak węgla w Wiedniu.

(od własnego korespondenta).

Wiedeń, 16-go stycznia. Stanęły w mieście tramwaje. Sklepy i biura mają być zamykane o godz. 3 po poł. Teatry, kinematografy i kawiarnie zamknięte. W mieście wielkie przygnębienie z powodu braku węgla.

Sprawa Rjeki.

Lyon, 16 stycznia. (PAT.) W ubiegłą środę jugosłowiańskiej delegacji pokojowej wręczono projekt układu w sprawie adriatyckiej. Istria wraz z Rjeka ma być pod zwierzchnictwem Włoch z zastrzeżeniem używania przez Jugosławję portu Rjeki. Jugosławia otrzyma nadto na własność kolej Rjeka—Lubiana i administrację nad częścią północną Albanii aż do Driny.

Ameryka będzie ratyfikowała traktat.

Ljon, 16 stycznia. (PAT.) Jak donoszą z Waszyngtonu, senatorowie Lodge i Hitchcock zapewnili, że ratyfikacja traktatu pokojowego z pewnymi zastrzeżeniami zostanie przyjęta z końcem bieżącego miesiąca.

Losy Kołczaka.

Warszawa, 16-go stycznia. (PAT.) Stacja radiotelegraficzna w Moskwie rozsyła następujący komunikat: Syberyjskie partie Środka miały pierwotnie na celu obalenie władzy Kołczaka i utworzenie niepodległej republiki od Orji do Władywostoku. Niepowodzenia gen. Siemionowa zniewoliły Czechów do akcji samodzielnej, której rezultatem było zawładnięcie przez nich kolejną Bajkalską wraz z tunelem. Po uczynieniu z naszej strony propozycji dobrowolnej kapitulacji przy równoczesnym zagwarantowaniu bezpieczeństwa osobistego i pod warunkiem wydania nam przywódców ekspedycji karnej otrzymaliśmy odpowiedź, że tak przywódcy, jak i agenci rządu Kołczaka zostali aresztowani. Z oddziałem czeskim, znajdującym się w Kańsku, został zawarty rozejm.

Etyka bolszewicka.

Wiedeń, 16 stycznia. (PAT.) Bolszewicy puścili zagranicą olbrzymią ilość fałszowanych banknotów. W Ameryce jest ich za jeden miliard. Fabrykacja jest tak udanie sporządzona, że fałszowane banknoty trudno rozpoznawać. Falsyfikaty są w obiegu głównie w Indiach i we Włoszech.

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

Wczoraj odbyło się poufne posiedzenie premierów koalicyjnych.

Usiłowania komitetów o wywołaniu strajków w zagłębiu w Essen spełzły na niczem.

W senacie francuskim odbyło się uroczyste powitanie senatorów z Alzacji i Lotaryngii.

Prezydentem senatu francuskiego został wybrany Leon Bourgeois.

Rada najwyższa postanowiła uznać niezawisłość Armenii, Gruzji i Azerbejdżaru.

Ameryka weźmie udział w rokowaniach nad traktatem pokojowym.

Wczoraj szalał we Wiedniu orkan, który zrywał części dachów i obalał wozy. Zaszło kilka wypadków zranienia przechodniów na ulicach.

Z Londynu donoszą: Od 3 dni szaleje tu burza. Połączenia telefoniczne i telegraficzne między większymi miastami angielskimi są przerywane. Rozbiło się wiele drobniejszych okrętów.

Z KRAJU.

Na uniwersytecie poznańskim ma być wznowiony wydział medyczny.

Wczoraj w Krakowie odczytano wyroczajce bandytów, oskarżonych o napady zbójckie. Czterech z nich skazano na 20-letnie ciężkie więzienie, Zurka skazał sąd wojskowy na Montelupich na 2 lata ciężkiego więzienia, zaś 2-ci Sobola i Karnasia zasądzono na karę śmierci.

W Zamościu było początkowo 9 list wyborczych do Rady miejskiej. Z czego 2 żydowskie, 1 mieszczńska, 1 inteligencji zawodowej i 1 P.S. W ostatniej chwili wszystkie 3 listy polskie utworzyły blok wspólny. Wybrano 11 polaków i 13 żydów.

Onegdajszej nocy zakradli się we Lwowie złodzieje do kancelarii piekarza Branita i po otwarciu kasy wertelninowskiej, zabrali 100.000 kor., kolczyki brylantowe wartości 200.000 kor., bransoletę wartości 3000 kor. i zegarek damski platynowy wartości 5000 kor.

s. † p.

JULJUSZ PROSNAK

długoletni dyrektor Towarzystwa śpiewaczego im. St. Moniuszki w Pabjanicach, zmarł w dniu 12 stycznia 1920 roku.

W zmarłym tracimy dzielnego kierownika chórów, który swą gorliwością i nuchowością zasłużył na szczerzy i serdeczny żal.

Niech mu lekka będzie ta Polska Ziemia!

196—1

Tow. śpiewacze im. St. Moniuszki w Pabjanicach

s. † p.

WŁADYSŁAW WIZNER

KAWALER,

opatrzony św. Sakramentami, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, zmarł dnia 15 stycznia 1920 r., przeżywszy lat 28.

Pogrążeni w ciężkim smutku matka i bracia zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok w dn. 18 stycznia b. r. o godz. 2 po poł., z domu żałoby przy ul. Obywatelskiej № 28 (Stare Rokicie) na cmentarz w Zarzewiu.

197—1

s. † p.

Wojtulek Goszczyński

po krótkich lecz ciężkich cierpieniach zmarł nasz ukochany synek Stanisława i Marii z Cieślińskich Goszczyńskich.

Wyprowadzenie zwłok nastąpi w sobotę, o godz. 3 ej po południu z ul. Juliusza 15 w Łodzi.

197—1

Katastrofalny brak papieru.

Brak papieru, na zdobycie którego prasa prowincjonalna cierpi od czasu dłuższego, zagrożona wprost jej istnieniu. Z papierni, wytwarzających papier w kraju do tej pory pracowały dwie: w Myszkowie i w Częstochowie. Myszkowska fabryka dotąd idzie normalnie i zaspokaja potrzeby piśm stołecznych, prasa prowincjonalna na kolej swą nie może się doczekać, radząc sobie przez kupno papieru po cenach niebywale wysokich, od pośredników.

Natomiast fabryka papieru w Częstochowie, głównie zasilająca prasę prowincjonalną, skutkiem niedostatecznego przyznania przez ministerstwo przemysłu i handlu miesięcznego kontyngentu węgla, bo od 50 do 56 wagonów miało funkcjonowania musi mieć zapewnionych od 100 do 150 wagonów w warunkach obecnych może być uruchomiona zaledwie po kilka — kilkanaś dni w miesiącu.

Zdaje się, że niedo nagania papierowe prasy prowincjonalnej znane są dobrze ministerstwu przemysłu i handlu, jak również i dane co do fabryk papierniczych. Notując więc powyższe zwracamy ministerstwu uwagę, że prasa prowincjonalna i kresy, jeśli druga fabryka nie będzie normalnie uruchomiona, może być skazana na zawieszenie swych wydawnictw, co zapewne nie leży w interesie państwa.

Komunikaty.

Przedstawienie w Domu Ludowym.

Staraniem towarzystwa śpiewaczego „Lira“ w niedzielę, dnia 18 stycznia r. b. odbędzie się przedstawienie teatralne w „Domu Ludowym“ przy ul. Przejazd № 34 na którym odegrany zostanie „Porucznik I-go pułku“ sztuka w 3 ch aktach, oraz wcielił w tym kacie p. t. „Stach i Zośka“. Początek o godz 7 ej wiecz.

Zabawa taneczna.

Zarząd Stowarzyszenia Robotników Chrześcijańskich ul. Przejazd № 34 urządza dla swych członków i wprowadzonych gości zabawę taneczną w sobotę, dnia 17 stycznia r. b. o godz. 7-jej wieczorem. Bufet na miejscu.

ZARZĄD.

Teatr i sztuka.

Teatr Polski (Dzielnia 18).

Na dzisiejszym popołudniowym przedstawieniu, które odbędzie się o godzinie 4-jej po poł. po cenach najniższych odegrana będzie doskonała sztuka B. Górczyńskiego „Konstytucja“ w wykonaniu całego personelu — Wieczór staraniem Komisji Kulturalno-Oświatowej odbędzie się czwarte widowisko ludowe po cenach najniższych, na którym ukaże się sztuka satyryczna B. Schawa, jednego z najgłośniejszych ironistów angielskich pt.: „Major Barbara“, obfitująca w żądliwe paradoksy na temat kapitalizmu i filantropji.

Główne role interpretują pp: Dunajewska Zbiłkowska, Mayen, Melina, Pilarski, Rdzawicz, Wroński i inni.

W niedzielę po poł. po cenach popularnych powtórzenie programu noworocznego. Wieczorem o godzinie 7 min. 50 „Siostra Helena“.

s. † p.

Maria z Rodzajów Dołoszyńska

przeżywszy lat 35 zmarła dnia 16 stycznia po krótkich lecz ciężkich cierpieniach opatrzona św. Sakramentami.

Wyprowadzenie zwłok z domu przy ul. Targowej 35 na stary cmentarz katolicki nastąpi dnia 17-go b. m. o g. 3 po poł.

Nabożeństwo żałobne w kościele św. Krzyża odbędzie się dnia 19 b. m. o godz. 9/10 rano.

Na smutne te obrzędy zaprasza krewnych i życzliwych pamięci zmarłej mąż z dziećmi i rodzina.

OFIARY.

Na ciepłą odzież dla żołnierza.

Członkowie Zgromadzenia Majstrów Piekarskich w Łodzi złożyli na wniosek p. K. Gralińskiego na zebraniu w dniu 15 stycznia 1920 roku dla żołnierza polskiego na ciepłą odzież:

- Graliński 100 mk. — Majzner 100 mk. — Lipiński 100 mk. — Michel 100 mk. — Brzeziński 100 mk. — Starosta 100 mk. — Makówka 100 mk. — K. Kuliński 100 mk. — Z. Kuliński 100 mk. — P. Makówka 100 mk. — Gros 25 mk. — Wojciechowski 70 mk. — J. Wandachowicz 20 mk. — Pokrout 50 mk. — Kint 50 — Lewandowski 50 mk. — Merkert 15 mk. — Maks 25 mk. — Jan Wandachowicz 50 mk. — Dobrzyński 20 mk. — Liszt 25 mk.

Handel i Przemysł.

Transport polski.

Spółka akcyjna powstaje w Warszawie z kapitałem zakładowym 10 milj. mk. polskich, podzielonych na 20,000 akcji po 500 mk. Każda w celu transportu wszelkich ładunków lądem i wodą obrębie Państwa Polskiego i zagranicą, przechowywania i ubezpieczenia towarów i zagranicą, przechowywania i ubezpieczenia towarów i załatwiania wszelkich związanych z tem czynności.

Założycielami Spółki są: Józef Tyszkiewicz, Aleksander Gadnicki, Franciszek Skąpski, Leon Podolecki, Kaz. Porębski, Józef Gieysztor i A. Jabłoński.

Zamknięte giełdy Waroz. dnia 16 stycznia	Wartość kuponu.	Dopełnione tranz.
6% obl. Warszawy 1915/16	5.78	—
6% „ 1917	0.25	101.74
5% obligacje banku ztem	1.54.9	—
Listy zastawne ziemskie 4 1/2%	0.80	203.00
4%	0.51.1	—
5% listy zastawne m. Warszawy po 5000 i 1000	2.94.4	232
4 1/2% „ „	2.62.2	—
Listy zastawne m. Łodzi 5%	—	—
4 1/2% „ „	—	—
Ruble carskie 4 100	—	174-178
„ „ 500	—	—
„ „ dumskie 4 1000	—	54.50-55
„ „ 250	—	—
Korony austriackie	—	—
Korony duńskie	—	—
Franki francuskie	—	12.25
Funt sterlingi	—	530-512
Dolary St. Zjedn.	—	150-155

Comptoir Meridional

82 Rue du Midi, Bruxelles (Belgia)

przyjmuje zastępstwo firm przemysłowych i handlowych.

Export i Import.

200 wp. 3

Poszukuje się:

2 włókienników inteligentnych z kilkoletnią praktyką oraz pomocnika bucha tona.

Oferę przyjmuje administracja „Rozwoju“ pod „Włókiennik“.

Chłopczy

do roznoszenia gazet Z KAUCJĄ

mogą się zgłaszać do Administracji „Rozwoju“.

Administracje domu

lub meldunki

przyjmę.

Oferty proszę składać wadm. Rozwoju pod „W. 120“, 189 2

KAPITAŁY DO ULOKOWANIA

w przem. ście i handlu.

COMPTOIR MERIDIONAL

82, Rue du Midi, Bruxelles, (Belgia).

202—1

Gruby papier

do pakowania w ilość kilku pudów

można tanio nabyć

razem lub częściowo.

Wiadomość w administracji „Rozwoju“.

MEBLE

wszelkiego rodzaju w danym wyborze poleca JAK 44 26 stycznia 23

Piotrkowska 147, 5298 0

KUPUJĘ

wszelkie futra, oraz surowe. 86 : 0

Ul. Piotrkowska 24, Brzmas.

